

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان بوشهر
مرکز توسعه آموزش پزشکی
دفتر نظارت و ارزشیابی
فرم طرح درس

نام و نام خانوادگی مدرس: دکتر کامران میرزایی	آخرین مدرک تحصیلی: متخصص
رشته تحصیلی: پزشکی اجتماعی	رتبه دانشگاهی: دانشیار
	گروه آموزشی: پزشکی اجتماعی

رشته تحصیلی فراگیران: پزشکی	مقطع: دکترای عمومی	کد درس: 134
ترم: دوم	تعداد فراگیران: نفر	

عنوان درس به طور کامل: اصول اپیدمیولوژی (بهداشت دو)	نوع درس:
	☒ تئوری ☐ عملی ☐ کارآموزی
تعداد واحد: 2 واحد نظری	زمان شروع کلاس: بهمن ماه 1398
زمان پایان کلاس: تیر ماه 1399	تاریخ امتحان میان ترم: توافقی
پایان ترم: بر اساس تاریخ اعلام شده آموزش دانشکده	

مراحل ارزشیابی	مرحله ای	☐	تکوینی	☒
فعالیت دانشجویان انجام تکالیف حضور و غیاب 5 درصد از نمره نهایی				
امتحان میان ترم 20 درصد از نمره نهایی				
کوئیزهای انجام شده 15 درصد از نمره نهایی				
امتحان پایان ترم 60 درصد از نمره نهایی				
نوع امتحان میان ترم	شفاهی	☐	تشریحی	☒
چند گزینه ای	☒	صحیح و غلط	☐	جور
کردنی	☒			
نوع امتحان پایان ترم	شفاهی	☐	تشریحی	☒
چند گزینه ای	☒	صحیح و غلط	☐	جور
کردنی	☒			

شرحی از درس:
آشنایی دانشجویان با مفاهیم بهداشت عمومی، ارتقاء سلامت و ساختار و عملکرد نظام سلامت.
در این درس دانشجویان با اصول اولیه و زیربنایی اپیدمیولوژی آشنا می‌شود تا بتوانند به عنوان پزشک با شناخت سیمای اپیدمیولوژیک بیماری‌ها و شاخص‌ها و میزان‌های مربوط به آنها در حفظ و ارتقای سلامت فرد و جمعیت فعالیت کنند

- 1- کتاب جامع بهداشت عمومی ، تالیف اساتید دانشگاه علوم پزشکی کشور ، جلد دوم، انتشارات ارجمند، سال 13
- 2- اصول اپیدمیولوژی ، تالیف مازنر و بان ، ترجمه دکتر محسن جانقربانی
- 3- اپیدمیولوژی گوردیس ، ترجمه دکتر صباغیان ودکتر هلاکویی ، ویرایش پنجم ، 1396

• **اهداف کلی درس:**

- اهداف کلی : انتظار می‌رود دانشجو پس از گذراندن این درس به اهداف زیر دست یابد:
- 1- آشنایی با تعریف کاربردها، تاریخچه و مفاهیم اپیدمیولوژی
 - 2- درک و به کار بستن نحوه انتقال بیماریها
 - 3- تشخیص اپیدمی و روش کنترل آن
 - 4- درک مفاهیم بروز بیماری، اندازه‌های سلامت و بیماری و دستگاه مراقبت از سلامت
 - 5- محاسبه و تفسیر اندازه های بیماری
 - 6- درک مفهوم تاریخچه طبیعی و پیش آگهی بیماری
 - 7- شناسایی و به کار بستن طبقه‌بندی انواع مطالعات در تحقیقات علوم پزشکی
 - 8- درک و به کار بستن نحوه اندازه گیری خطر
 - 9- درک تفاوت بین ارتباط و علیت و اصول آن
 - 10- شناسایی معیارهای روایی آزمون تشخیصی
 - 11- محاسبه شاخص های اعتبار و روایی آزمون ها و برقراری ارتباط بین آنها و اصول غربالگری بیماری ها

• **محتوای ضروری**

- 1- شرح مختصری از تعاریف و مفاهیم اپیدمیولوژی و دامنه فعالیت‌های اپیدمیولوژی را بیان کند
- 2- با نحوه انتقال بیماریها اپیدمی و کنترل آن آشنا باشد
- 3- با نحوه وقوع بیماریها و اصول مراقبت آشنا باشد و اندازه‌های ابتلاء به بیماری ها را محاسبه نماید
- 4- اندازه های مرگ و سایر اندازه های سلامت را محاسبه نماید
- 5- با تاریخچه طبیعی بیماری و پیش آگهی آشنا باشد
- 6- اصول مطالعات مقطعی و اکولوژیک را بیان نماید و آنها را طراحی کند
- 7- اصول مطالعات مورد- شاهدی و کوهورت را بیان نماید و آنها را طراحی کند
- 8- با اصول برآورد خطر آشنا باشد
- 9- اصول مطالعات مداخله ای را بیان نماید و آنها را طراحی کند
- 10- اصول ارزیابی آزمون های تشخیصی را بشناسد و آنها را محاسبه نماید
- 11- اصول و کاربرد غربالگری را بیان نماید
- 12- با مفاهیم ارتباط آماری و علیت آشنا باشد

*جلسه اول

نام مدرس: دکتر کامران میرزایی

عنوان مبحث: آشنایی با تعریف کاربردها، تاریخچه و مفاهیم اپیدمیولوژی

اهداف اختصاصی:

دانشجو باید در پایان جلسه :

- 1- شرح مختصری از تعاریف و مفاهیم اپیدمیولوژی و دامنه فعالیت‌های اپیدمیولوژی را بیان کند
- 2- اهداف فعالیت‌های اپیدمیولوژی در حوزه سلامت را درک کند
- 3- روند انجام یک مطالعه اپیدمیولوژیک در هنگام مواجهه با یک اپیدمی بیماری را طراحی کند
- 4- مجموعه سئوالات جهت کسب اطلاعات لازم در هنگام مواجهه با یک اپیدمی بیماری را طراحی کند

حیطه : شناختی عاطفی روانی حرکتی

روش آموزشی: سخنرانی ، پرسش و پاسخ.

وسيله کمک آموزشی: لب تاپ، ویدئو پروژکتور، تابلو وایت بورد

*جلسه دوم:

نام مدرس: دکتر کامران میرزایی

عنوان مبحث: مبانی بیماری‌زایی (عوامل بیماری‌زا – عوامل میزبان – عوامل محیط) ونحوه انتقال بیماریها

اهداف اختصاصی:

دانشجو باید در پایان جلسه :

- 1- عوامل موثر در ایجاد بیماری (شامل عوامل میزبان - عوامل محیط) را شرح دهد
- 2- عوامل بیماری‌زا (زیستی - اجتماعی و فیزیکی) در ایجاد بیماریها را بشناسد و بیان کند
- 3- فاکتور های میزبان (شامل سن - جنس - وضعیت تاهل - شغل - درآمد - تحصیلات - فاکتور های خانواده و) را بشناسد و شرح دهد
- 4- عوامل محیطی (شامل محیط زیستی و فیزیکی و اجتماعی) در ایجاد بیماریها بشناسد و شرح دهد
- 5- فاکتورهای اپیدمیولوژی توصیفی شخص را بشناسد و بیان کند
- 6- هدف از انجام اپیدمیولوژی توصیفی بر مبنای شخص را تشریح نماید .
- 7- فاکتور مکان در اپیدمیولوژی توصیفی و هدف از آن را بیان کند و مثال بزند.
- 8- فاکتور زمان در اپیدمیولوژی توصیفی و هدف از آن را بیان کند و مثال بزند.

حیطه : شناختی عاطفی روانی حرکتی

روش آموزشی: سخنرانی ، پرسش و پاسخ ، حل مسائل فرضی.

وسيله کمک آموزشی: لب تاپ، ویدئو پروژکتور، تابلو وایت بورد

جلسه سوم:

نام مدرس: دکتر کامران میرزایی

عنوان مبحث: شاخص‌های ابتلا به بیماری‌ها

اهداف اختصاصی:

دانشجو باید در پایان جلسه :

- 1- میزان های بروز و شیوع را بشناسد و بیان کند و در یک مثال عملی آنها را تشریح نماید.

- 2- کاربرد بروز و شیوع را در بهداشت بیان کند.
- 3- مشکلات محاسبه صورت و مخرج کسر در بروز و شیوع را تشریح نماید.

حیطه : شناختی عاطفی روانی حرکتی

روش آموزشی: سخنرانی ، پرسش و پاسخ ، حل مسائل فرضی.
وسيله کمک آموزشی: لب تاپ، ویدئو پروژکتور، تابلو وایت بورد

جلسه چهارم:

نام مدرس: دکتر کامران میرزایی

عنوان مبحث: میزان های بیماری ، باروری و مرگ

اهداف اختصاصی:

دانشجو یابد در پایان جلسه :

- 1- شاخص های مرگ و میر (خام - اختصاصی - مادران - نوزادان - کودکان - نسبت میرایی - جنینی و...) را بشناسد و در یک مثال عملی آنها را بدست آورد
- 2- کاربرد میزان های خام و اختصاصی را بیان کند .
- 3 - امید به زندگی را بشناسد و کاربرد آن را بیان کند
- 4- شاخص های تولد و باروری را بشناسد و در یک مثال عملی آنها را بدست آورد

حیطه : شناختی عاطفی روانی حرکتی

روش آموزشی: سخنرانی ، پرسش و پاسخ ، حل مسائل فرضی.
وسيله کمک آموزشی: لب تاپ، ویدئو پروژکتور، تابلو وایت بورد

جلسه پنجم:

نام مدرس: دکتر کامران میرزایی

عنوان مبحث: تاریخچه طبیعی بیماری و پیش آگهی

اهداف اختصاصی:

دانشجو یابد در پایان جلسه :

- 1- سیر طبیعی بیماریها را بیان کند
- 2- مراحل مختلف سیر طبیعی یک بیماری را بیان کند
- 3- با ویژگی های هر مرحله از سیر طبیعی بیماریها آشنا باشد
- 4- برای هر یک از مراحل سیر طبیعی بیماریها مثال های عینی بیان کند
- 5- با مفهوم پیشگیری و سطوح آن آشنا باشد
- 6- بین سطوح پیشگیری و سیر طبیعی بیماریها ارتباط منطقی برقرار کند
- 7- برای یک بیماری عفونی سطوح پیشگیری پیشنهاد و طراحی کند

حیطه : شناختی عاطفی روانی حرکتی

روش آموزشی: سخنرانی ، پرسش و پاسخ ، حل مسائل فرضی.
وسيله کمک آموزشی: لب تاپ، ویدئو پروژکتور، تابلو وایت بورد

*جلسه ششم و هفتم :

نام مدرس: دکتر کامران میرزایی

عنوان مبحث: روشهای مطالعه در اپیدمیولوژی (مطالعات توصیفی)

اهداف اختصاصی:

دانشجو باید در پایان جلسه :

- 1- با انواع مطالعات توصیفی (گزارش مورد ، گزارش موارد ، مطالعات مقطعی ، مطالعات اکولوژیک) آشنا شود
- 2- معایب و مزایای انواع مطالعات توصیفی فوق را تشریح کند.
- 3- شاخص های قابل اندازه گیری در هر کدام از مطالعات فوق را بیان کند.
- 4- در یک مثال عملی نوع مطالعه را بشناسد و طراحی کند .

حیطه : شناختی عاطفی روانی حرکتی

روش آموزشی: سخنرانی ، پرسش و پاسخ.

وسيله کمک آموزشی: لب تاپ، ویدئو پروژکتور، تابلو وایت بورد

جلسه هشتم و نهم :

نام مدرس: دکتر کامران میرزایی

عنوان مبحث: روشهای مطالعه در اپیدمیولوژی (مطالعات تحلیلی)

اهداف اختصاصی:

دانشجو باید در پایان جلسه :

- 1- با انواع مطالعات تحلیلی (مطالعات مقطعی ، مطالعات مورد – شاهد ، مطالعات همگروهی) آشنا شود
- 2- معایب و مزایای انواع مطالعات تحلیلی فوق را تشریح کند.
- 3- شاخص های قابل اندازه گیری در هر کدام از مطالعات فوق را بیان کند.
- 4- در یک مثال عملی نوع مطالعه را بشناسد و طراحی کند .

حیطه : شناختی عاطفی روانی حرکتی

روش آموزشی: سخنرانی ، پرسش و پاسخ.

وسيله کمک آموزشی: لب تاپ، ویدئو پروژکتور، تابلو وایت بورد

جلسه دهم و یازدهم :

نام مدرس: دکتر کامران میرزایی

عنوان مبحث: روشهای مطالعه در اپیدمیولوژی (مطالعات مداخله ای)

اهداف اختصاصی:

دانشجو باید در پایان جلسه :

- 1- با انواع مطالعات مداخله ای (انواع کارآزمایی ها) آشنا شود
- 2- معایب و مزایای انواع مطالعات مداخله ای فوق را تشریح کند.
- 3- شاخص های قابل اندازه گیری در هر کدام از مطالعات فوق را بیان کند.
- 4- در یک مثال عملی نوع مطالعه را بشناسد و طراحی کند .

*جلسه دوازدهم:

نام مدرس: . دکتر کامران میرزایی

• عنوان مبحث: اصول برآورد خطر

اهداف اختصاصی:

دانشجو باید در پایان جلسه :

- 1- مفهوم خطر مطلق ، نسبت خطر ها ، خطر نسبی ، نسبت شانس و ... را درک نموده و یک تعریف جامع از آن بیان کند
- 2- شاخص های برآورد خطر متناسب با نوع مطالعات را بشناسد و آنها را محاسبه نماید
- 3- شاخص های ابتلا در مطالعات اپیدمیولوژیک را بیان نموده و آنها را محاسبه نماید
- 4- در یک مثال عملی شاخص های برآورد خطر متناسب با نوع مطالعات را محاسبه نماید

حیطه : شناختی عاطفی روانی حرکتی

روش آموزشی: سخنرانی ، پرسش و پاسخ ، حل مسائل فرضی.
وسيله کمک آموزشی: لب تاپ، ویدئو پروژکتور، تابلو وایت بورد

جلسه سیزدهم و چهاردهم :

نام مدرس: . دکتر کامران میرزایی

عنوان مبحث: ارزیابی آزمون های تشخیصی و غربالگری

اهداف اختصاصی:

دانشجو باید در پایان جلسه :

- 1-تعریف غربالگری را بیان کند و مفاهیم اولیه در آن تشریح نماید .
- 2- طراحی یک غربالگری را بیان کند و با یک مثال تشریح نماید .
- 3-حساسیت ، ویژگی ، ارزش اخباری مثبت و منفی و دقت را بیان نماید و محاسبه کند.
- 5- منحنی ROC یک تست غربالگری را بشناسد و آن را تفسیر نماید

حیطه : شناختی عاطفی روانی حرکتی

روش آموزشی: سخنرانی ، پرسش و پاسخ ، حل مسائل فرضی.
وسيله کمک آموزشی: لب تاپ، ویدئو پروژکتور، تابلو وایت بورد

جلسه پانزدهم و شانزدهم :

نام مدرس: . دکتر کامران میرزایی

عنوان مبحث: آشنایی با مفاهیم ارتباط آماری و علیت

اهداف اختصاصی:

دانشجو باید در پایان جلسه :

- 1- با رویکرد مطالعات سبب شناسی آشنا باشد

- 2- با انواع ارتباط آشنا باشدو آنها را بیان کند
- 3- ویژگی ها انواع روابط علیتی را تشریح نماید
- 4- با معیارهای قضاوت در مورد علیتی بودن ارتباط آشنا باشد و آنها را تفسیر نماید

حیطه : شناختی عاطفی روانی حرکتی

روش آموزشی: سخنرانی ، پرسش و پاسخ ، حل مسائل فرضی.
وسيله کمک آموزشی: لب تاپ،ویدئو پروژکتور، تابلو وایت بورد